
Potulný kovboj

...

Byl to *Tats-ah-das-ay-go*, Rychlý zabiják, apačský bojovník obávaný dokonce i mezi svými lidmi. Tento prohnaný mistr klamu a strategie se teď díval na západ a přemýšlel.

V opuštěném ranči, kde lovecká výprava barona Fredericka von Hallstatta chystala ohniště na vaření, se náhle od jednoho z ohňů zvedl muž a pohlédl do šera.

Byl to šlachovitý, divoký chlap s jemnými chlapeckými vousy na hranaté bradě a vysokými lícními kostmi. Jeho hubený krk trčel z umaštěného límečku košile a díval se do dálky, jako by k němu odtamtud dolehl nějaký zvuk. Kolt ráže .44 na jeho stehně byl smrtící zbraní.

Bosky Fulton byl pistolník, o němž nikdy neslyšel ani *Tats-ah-das-ay-go*, ani Shalako Carlin. Nevěděl, že se jeho život brzy nedělitelně propojí s životy těch dvou a dívky Iriny, kterou znal. Avšak tahle noc ho zneklidňovala.

Venku na poušti zastavil Shalako koně u trsů květiny ocotillo a v tomto chatrném úkrytu se rozhlížel po krajině a hledal cestu.

„Každý Apač,“ řekl konverzačním tónem, „ví už ve dvanácti letech o taktice to, co o ní ví Frederick, a má za sebou tvrdou školu. Jejich bojištěm je poušť a znají každou její podobu. Každou operaci, kterou se váš Frederick naučil z knih, se oni naučili v bitvě. A nemají žádnou základnu, kterou by museli bránit, ani zásobovací trasu, o kterou by se báli.“

„Co jedí?“

Rozmáchlým gestem ukázal na okolní poušť. „Nevidíte je, ale v dohledu je tučet poživatelých rostlin a půl tuctu takových, co se dají použít jako medicína.“

Slunce zbarvovalo oblohu odraženou růžovou barvou a šípky jasně zlaté. Rozeklané hřebeny zachytily tuto večerní krásu a kdesi na poušti tázavě zavolala křepelka.

Měla pocit, že musí obhájit své stanovisko, a tak pronesla: „Je nás tu osm a doprovázejí nás čtyři zvědové nebo lovci, osm vozků, dva kuchaři a dva stahovači. Máme osm vozů.“

„To vysvětluje něco, co mi vrtalo hlavou. Ti Apači začali před dvěma dny jíst své koně.“

„Jíst?“

„Jediné maso, kterému dají Apači přednost před koňským, je maso muly. Jezdí na koních, dokud nejsou polomrtví, pak najdou místo, kde mohou sehnat další koně a ty své zabijí.“

„Naznačujete, že očekávají, že získají naše koně?“

Poušť byla až příliš klidná a to ho znepokojovalo. Seskočil ze sedla a ještě jednou vyždímal šátek do valachovy tlamy. Zatímco ho dívka sledovala, hněv z ní vyprchal.

Pohlédla na něho znovu a tentokrát ji překvapila laskavost v jeho očích a jemnost, se kterou zacházel se svým koněm.

„Vy máte toho koně rád.“

„Kůň je jako žena. Pevně třímejte jeho otěže a občas ho polaskejte... a on pak snese skoro všechno. Ale když mu moc povolíte uzdu, udělá vám ze života peklo.“

„Ženy nejsou zvířata.“

„To je věc pohledu.“

„Některé ženy nechtějí pána.“

„Jenom ty zoufalé. Nosí hlavy vztyčené a mluví o nezávislosti. Mně se ale zdá, že nezávislá žena je osamělá.“

„Vy nezávislý jste, ne?“

„To je něco jiného. Čím dřív si ženy uvědomí, že jsou muži jiní, tím líp se budou mít. Čím nezávislejší se žena stane, tím je méně ženou a tím menší má taky cenu.“

„Nesouhlasím.“

„To jsem ani nečekal. Žena by se neměla snažit být jako muž. Přinejlepším to dotáhne na jeho špatnou napodobeninu – a nikdo přece nechce nic než pravé zboží.“

Příroda chtěla, aby se žena starala o dům a oheň v krbu. Muž je lovec a tulák. Někdy se vypraví za živobytím daleko, jak mu velí jeho přirozenost.“

Mluvil potichu a ona ho automaticky napodobila.

„A kde je vaše žena?“

„Žádnou nemám.“

Slunce už zapadlo, když dosáhli posledního skalnatého výběžku pohoří Hatchet. Přibližně půldruhého kilometru daleko se z pouště zvedal vysoký vrchol a ještě dál bylo vidět masu pohoří Little Hatchets. Západně od nejbližšího vrcholu byly vidět tmavé skvrny budov ranče a mezi nimi bílé tečky, což mohly být plachty vozů. A uprostřed plál oheň, příliš velká hranice.

Valach ucítil vodu a opřel se do udidla, ale ve vzduchu viselo cosi, co se Shalakovi nelíbilo.

Nehybně seděli, zatímco on naslouchal noci a snažil se vcítit do jejího neklidu. Nebyla ještě úplná tma, ale hvězdy už svítily. Na poušti byly zřetelně vidět tmavé skvrny představující křoví a kaktusy.

„Jsem Irina Carnavornová,“ pronesla náhle do ticha.

Vyslovila své jméno takovým tónem, jako by ho měl znát, ale on ho nedokázal nikam zařadit, protože byl muž, kterému na jménech přestalo záležet.

„Já se jmenuji Carlin, ale říkají mi Shalako.“

Pobídl valacha dolů po mírném svahu. Valach byl příliš dobrý kůň na to, aby o něj mohl přijít, a na rychlý běh byl moc unavený, ale ranč znamenal bezpečí a byl dvě míle daleko. Vytáhl pušku z pouzdra na sedle.

„Připravte se vyrazit tryskem. Budeme pokračovat krokem, dokud to půjde, ale jakmile vyrazíme, neohlížejte se na mě. Prostě jedte jako o život.“

„Váš kůň je na trysk moc vyčerpaný.“

„Můj problém.“

Valach přidál do kroku. V tom zvířeti byla spousta síly.

„Takže vy *opravdu* věříte, že jsme v nebezpečí?“

„Vy lidi jste parta idiotů. Právě teď jste vy a ten váš generál ve větším máléru, než jaký jste kdy viděla.“

„Nejste moc slušný.“

„Nemám čas na hlupáky.“

Hněv ji umlčel, ale vycítila ve svém koni neklid a ten ji znepokojil. Jako dobrá jezdka ten pocit okamžitě poznala a vylekal ji víc než varování toho cizince.

Ticho a střelba v dálce, klapot koňských kopyt, hvězdy na měkké temnotě oblohy, tyčící se hory, chlad ve vzduchu, příjemný po palčivém horku dne. Zrychlující se krok koní, slabý lesk hlavně pušky. Její tváře se dotkl lehký vánek.

„Shalako, to je zvláštní jméno.“

„Jméno boha deště kmene Zuni. Zdálo se, že kdykoli jsem se ocitl v jejich zemi, pršelo, takže mě tak z legrace pojmenovali.“

„Netušila jsem, že indiáni mají smysl pro humor.“

„Ten nejlepší. Nikdo nemá víc humoru než indián a já bych to měl vědět. Žil jsem mezi nimi.“

„Slyšela jsem, že jsou tak stoučtí.“

„Indiáni se tak chovají před bělochy, které neznají, protože nechtějí odpovídat na spoustu hloupých otázek.“

Teď už urazili nejméně čtvrt míle a byli venku z pláně.

Apači na rozdíl od mnoha jiných indiánů raději nebojují v noci, protože věří, že duše bojovníka zabitého v takovou dobu bloudí navždy v temnotě. To však neznamenal, že to jednou za čas nějaký Apač neriskl.

Když byl tábor necelou míli daleko a slyšeli už slabé zvuky, vztyčil se náhle za keřem Apač s napnutým lukem. Vynořil se však přímo před hlavní Shalakovy pušky a méně než třicet stop daleko.

Jakmile Shalakovi kolem ucha hvízdal šíp, uslyšel mlasknutí kulky zarývající se do masa.

Oba koně se rozběhli, vyplašení explozí výstřelu. Za nimi třeskl další výstřel a Shalako ucítil, jak kulka zasáhla vyvýšenou zadní část jeho sedla a odrazila se do noci.

Valach cválal hrdě a zoufale, odhodlaný neprohrát závod s čerstvějším koněm. Shalaka zaplavila vlna pýchy a znovu si uvědomil, jaký duch se v tom mustangovi skrývá.

Plec na pleci se koně řítily k ranči a Shalako vydal divoký texaský pokřik, aby varoval ty vpředu, že není útočící indián.

Tryskem vlétli na dvůr ranče a zastavili v oblaku prachu. Rozběhlo se k nim několik lidí, zatímco se Shalako rychle rozhlížel kolem a měřil si jedním dlouhým pohledem tábor a lidi v něm.

Muž, který k nim došel jako první, byl vysoký, štíhlý a silný, měl světlé vlasy a pohledné, i když poněkud chladné rysy. Jeho oči byly světlešedé, boty naleštěné a bez poskvrnky, bílá košile naškrobená a čistá.

„Co se stalo? Viděla jsi kojota?“ Jeho pohled přelétl z Iriny na Shalaka a jeho zaprášené šaty muže na cestách, pomačkaný klobouk a neoholenou tvář.

„Měli byste postavit vozy do kruhu a zakrýt jimi ty mezery mezi domy,“ navrhl Shalako. „Koně zažeňte dovnitř kruhu. Byl to Apač, ne kojot.“

Šedé oči se znovu obrátily k Shalakovi, chladné a pozorné. „Mimo rezervace žádní indiáni nejsou,“ řekl světlovlasý muž. „Náš muž Wells nás ujistil...“

„Váš muž Wells je mrtvý,“ přerušil ho Shalako. „Jestli ho chcete pohřbit, najdete ho ležet ve vyschlém jezeře jihovýchodně odtud, plného děr jako chudé město v prérii. A nebyl to žádný indián z rezervace, kdo ho zastřelil.“

„Kdo je ten muž, Irino?“

„Pane Carline, baron Frederick von Hallstatt.“

„Jestli chcete přežít,“ řekl Shalako, „zapomeňte na formality.“

Von Hallstatt tu poznámku ignoroval. „Díky, že jste doprovodil lady Carnavornovou zpátky do tábora, Carline. Jestli chcete něco k jídlu, jděte za kuchařem a povězte mu, že jsem vás poslal.“

„Díky, ale tak dlouho se nezdržím. Tahle výprava se nestihne ani pomodlit a já nehodlám jít pod drn s ní. Jedu odsud.“

„Jak si přejete,“ opáčil Hallstatt chladně a zvedl ruku, aby pomohl Irině ze sedla.

Dva z mužů, kteří k nim došli, zůstali stát opodál a jeden z nich řekl: „Zapomeňte na to, generále. Tenhle chlapík se bojí vlastního stínu.“

Bílý valach se jakoby z vlastní vůle otočil hlavou k němu. Shalakovu tvář zpolo zakrývala stažená krempa klobouku, ale to, co z ní ten muž viděl, se mu nelíbilo. „Pane,“ pronesl Shalako ledově chladným hlasem, „tam venku jsem viděl Apače. Ten, koho jsem zastřelil, byl taky Apač. Chcete mě snad nazvat lhářem?“

Muž o krok ucouvl. Zoufale chtěl vykřiknout nadávku a tasit zbraň, ale něco na tom muži na šedákovi ho zarazilo.

„Nic takového!“ Von Hallstattův hlas zazvonil drsností rozkazu. „Carline, děkujeme vám, že jste doprovodil lady Carnavornovou zpátky do tábora. Najezte se, jestli chcete. Přespěte tady s námi a radím vám, abyste byl za rozbřesku pryč.“

„Za rozbřesku budete bojovat o své životy. Budu pryč do hodiny.“

Otočil koně a dojel na něm k nádrži s vodou. Někjaký ambiciózní osadník postavil tuhle nádrž předtím, než ho Apači připravili o víru v lidstvo tím, že mu probodali břicho pultuctem šípů.

Byl to poctivý, dobrý člověk. Věřil, že ten, kdo zasadí strom nebo vykope studnu, se přiblíží bohu a budou mu žehnat všichni, kteří potřebují vodu nebo stín.

Věřil také, ten důvěřivý dobrák, že když se bude chovat mírumilovně k ostatním, budou se ostatní chovat stejně k němu.

Neuvědomoval si, že ti ostatní se řídí jinou filozofií a mír je pro ně nepředstavitelný. Nevěděl ani, že pro Apače jsou nepřáteli všichni, kdo nepatří k jejich kmeni, a laskavost považují za známku slabosti.

Byl to ale muž plný vytrvalosti a víry a vydržel tři dny se šípy v břicho přivázaný hlavou dolů ke kolu vozu kousek od vody, ale neschopný se k ní dostat. A to všechno pod žhnoucím letním sluncem.

Když jeho čas vypršel, nezůstal po něm žádný záznam o jeho filozofii.

Shalako dovolil šedákovi, aby se skrovně napil, pak ho odvedl od vody, sundal mu sedlo a vytřel ho hrstmi suché trávy, zatímco se rozhlížel po uspořádání tábora.

Nikdy předtím nic takového neviděl. Vozy byly rozestavené zcela chaoticky, vozkové se povalovali okolo malého ohně, von Hallstattovy společníky oblečené jako na lov někde v Anglii nebo Virginii obsluhoval kuchař v bílé zástěře a čepici.

Nebyla tam patrná žádná snaha připravit se na útok, všichni se chovali zcela nenuceně, konverzovali a smáli se.

Od pohledu nejpevnější budova byla stáj poblíž nádrže s vodou a přízemím z vepřovice a nástavbou z otesaných klád. Bylo tam několik úzkých střílen. Stáj byla postavena trochu jako staromódní pevnůstka.

Dům byl postaven mnohem později tím mírumilovným osadníkem a nenabízela žádnou možnost obrany, stejně jako kůlny a přístavky. Ty však vytvářely hrubý obdélník s domem na východním konci a stájí na jižním. Kdyby se vozy odtáhly do mezer mezi budovami, dala by se ta oblast proměnit v pevnost proti jakémukoli běžnému útoku s možností stáhnout se do stáje jako do posledního útočiště.

Zvuk blížících se kroků ho přiměl vzhlednout. „*Shalako!* Ať se propadnu! Kde ses tady vzal?“

Shalako se unaveně napřímil a upustil trávu. „Buffalo? Jsi dost daleko od Fort Griffinu.“ Oprášil si z rukou kousky sena. „Já přijel od Sierry Madre s Chatem a asi čtyřiceti Apači za zády. Nebo jich čtyřicet už touhle dobou bude.“

„Neděláš si legraci?“

„Dnes v noci odjedu.“

Buffalo Harris trpce zaklel. „A armáda ani neví, že jsme v Teritoriu! To jsi byl ty, kdo tam venku před chvílí vystřelil?“

Shalako ukázal na zadní část svého sedla. „Sáhni si sem. Ten rudoch minul, jinak by mě sundal ze sedla.“

Buffalo přešel prstem po šrámu v kůži a tiše hvízdal. „Měl jsi namále.“

„Cože ses dal dohromady s tak mizernou výpravou, jako je tahle?“

„Mizernou? Blázníš? Tohle je ta nejlíp vybavená výprava, jakou jsem kdy viděl! Mají šampaňské, kraby, ústřice... všechno. Je to hodně nóbl výprava, Shalako, na to nezapomínej. A mají to nejlepší jídlo, co jsem kdy jedl.“

„Ztrať se odsud. Osedlej koně a pojď se mnou.“

„To nemůžu. Pověděl jsem jim, že zůstanu po celou cestu.“

Von Hallstatt došel k nim, a když uviděl Buffala, zastavil se. „Harrisi, vy toho muže znáte?“

Buffalo si odplivl. „Znám. Dělal zvěda pro armádu, už když mu bylo šestnáct. O téhle krajině toho ví víc než Apači.“

„Tak byste měl pracovat pro mě, Carline. Dobrý chlap by se mi hodil.“

„Jestli nenecháte odtáhnout vozy tam, kam jsem řekl, nenajmete už nikdy nikoho. Před dvěma třemi dny začal Chato jíst své rezervní koně, což znamená, že má v plánu ukrást vaše, než překročí hranici.“

...